

| Van goede zorg verzekerd |

Zorginstituut Nederland

eHealth in Nederland

Muntendam-symposium
KCVG

Hans C Ossebaard

8 december 2016

Zorginstituut Nederland

Disclosure slide

dr HC Ossebaard

Geen (potentiële) belangenverstrengeling

| Van goede zorg verzekerd |

eHealth - de stand van zaken

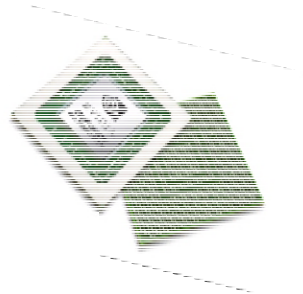
Muntendam-symposium
KCVG

8 december 2016

Zorginstituut Nederland

- ☐ wat is eHealth?
- ☐ urgenties en verwachtingen
- ☐ beleid
- ☐ eH Monitor
- ☐ issues in implementatie
- ☐ evidence: wat werkt in eHealth
- ☐ zinnige zorg

| Van goede zorg verzekerd |

Zorginstituut Nederland

Zorginstituut Nederland

- Pakketbeheer:
verantwoord basispakket van zorg
- Kwaliteit
transparantie
- Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen
nieuwe kijk op zorgberoepen en opleidingen

Vakgroep Gezondheid, Psychologie en Technologie
Fac Gedragswetenschappen, Management & Sociale wetenschappen

Center for eHealth & Wellbeing Research

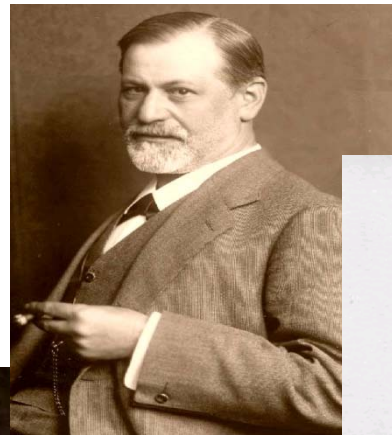
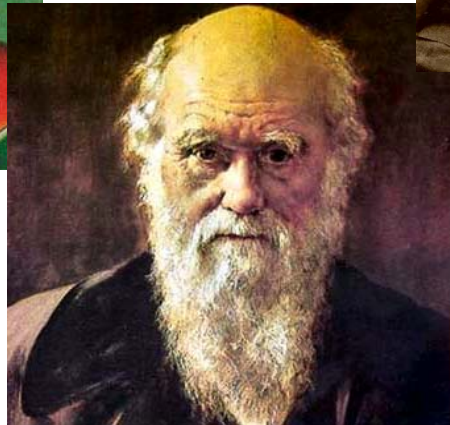
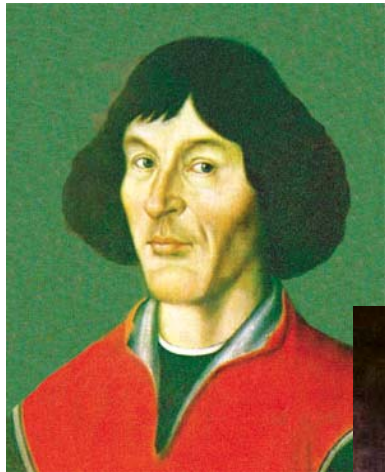
Persuasive Health technology Lab

UNIVERSITY OF TWENTE.

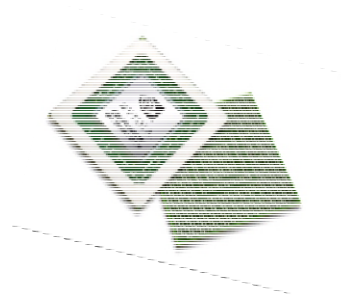
Paradigma verschuiving: informatie revolutie

eHealth en de informatie revolutie

- goedkoop
- overal
- many-to-many
- hip
- real time
- **participatief/sociaal**

gezondheid, zorg en (biomedisch) onderzoek

100+ definities eHealth

grote gemene deler: gezondheid + technologie

eHealth, gebruik van persuasieve informatie- en communicatie technologieën ter ondersteuning van behoeften van burgers, zorgconsumenten, patienten, zorgverleners, managers ...

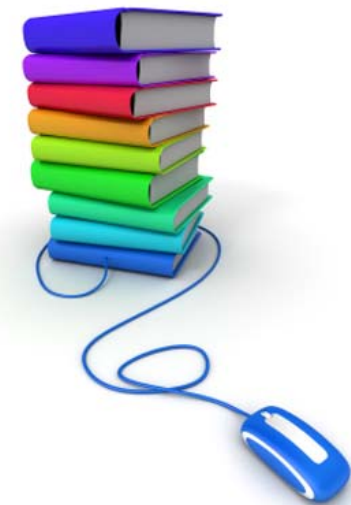
maar..

eHealth is ook een **manier van denken** over hoe je de zorg organiseert en verbetert mbv technologie

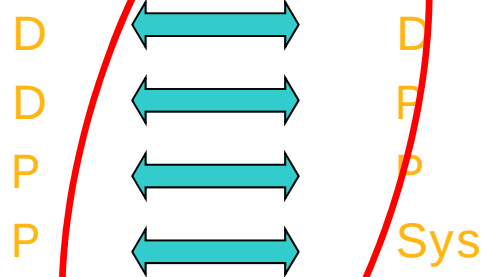
eHealth?

“Het gebruik van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën, met name internet, om de gezondheid en gezondheidszorg te ondersteunen of te verbeteren” (RVZ, 2002)

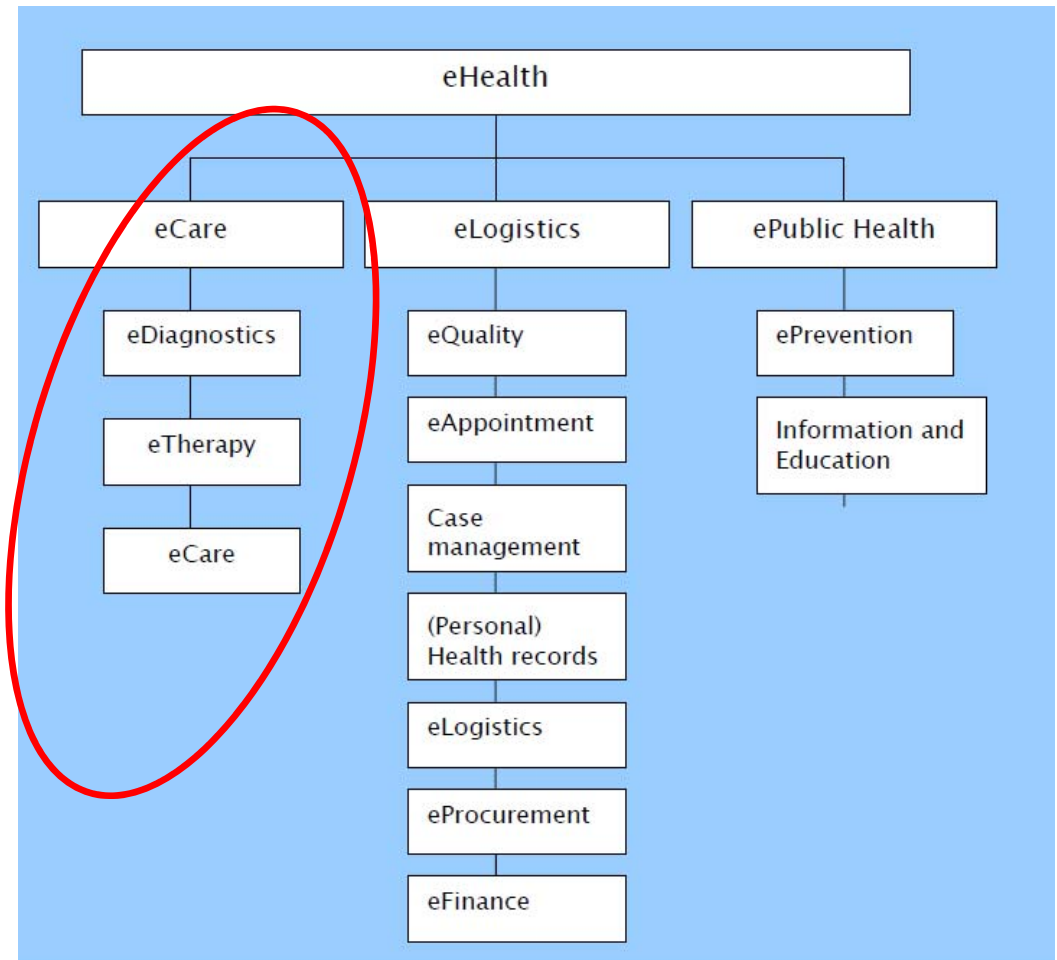

eHealth

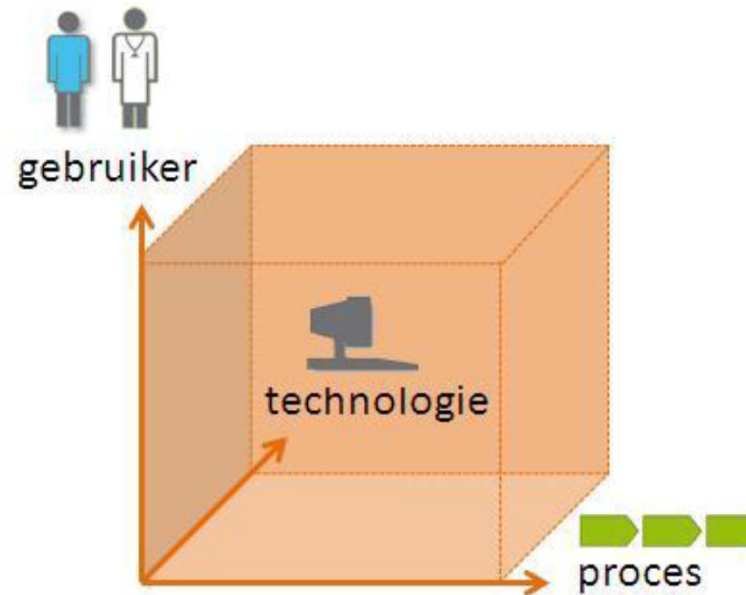

**tijd- en plaatsonafhankelijk*

Gebruiker, tech en context

Krijgsman & Klein Wolterink (2012). Ordening in de wereld van eHealth. Whitepaper. Den Haag: Nictiz.

Interactie	Beschrijving
D - D	Zorgverleners in hun professionele omgeving, bijv. elektronische medische dossiers
	Zorgverleners communiceren met andere professionals voor verwijzing, inter-collegiale consultatie, uitwisseling medische gegevens
D - P	Zorgverleners communiceren met (co-)patienten en mantelzorgers bijv. voor toegang medisch dossier, afspraaksystemen, skype/video consultatie, e-mail/chat
P - P	Patiënten, co-patiënten, zorgconsumenten, mantelzorgers gebruiken tech binnen hun eigen persoonlijke context, bijv. zelf-test, zelf-metingen zelf-management
	... communiceren met lotgenoten, bijv. online peer-support, hulp, ondersteuning, informatie
D/P - EXT	Patienten e.a. communiceren met externe anderen bijv. om keuze-informatie te vergelijken, benchmarks van ziekenhuizen, educatief materiaal
	Zorgverleners e.a. communiceren met externe anderen bijv. over hulpmiddelen, apparatuur, medicatie, declaraties
D/P - SYSTEM	Zorgverleners communiceren met computersystemen of devices bijv. bij keuzeondersteuning
	Patiënten e.a. communiceren met computersystemen en devices (apps) e.g. virtual coaches voor zelf-management of zelf-metingen

Tech varianten

Web-based applicaties

Mobiele apps

Platforms, portals

Electronisch Medisch dossier of Persoonlijk Gezondheidsdossier (PGD)

Sensoren, draagbare devices

Domotica

Video communicatie

Robotica

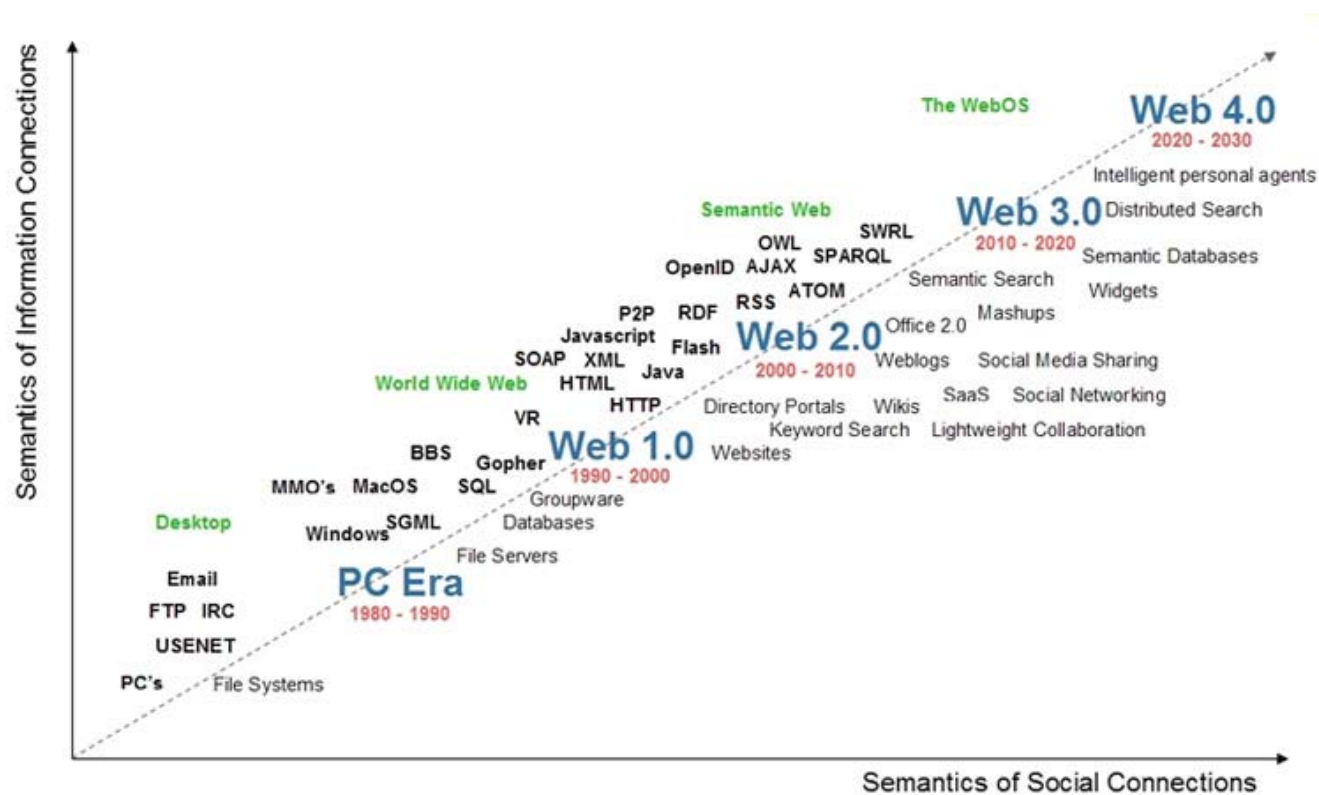
Gezondheidsinformatie uitwisseling

Business-to-business gateways

Business intelligence en 'big data' oplossingen in de zorg

Social web

Web 2.0/mobile tech + gezondheid = Gezondheid 2.0

1.0 = alleen

- Gezondheidsinformatie zoeken
- Vergelijkende keuze-informatie zoeken
- Hulp, advies, ondersteuning zoeken

2.0 = samen (snelheid, bereik, impact)

- Social networking / media gebruik
- Waarde creatie / user generated content
- Decentraal / open
- Empowerment/emancipatie ('ePatient')
- 'Participatieve gezondheidszorg'

Urgenties

Vergrijzing en zorgvraag

Kosten van zorg

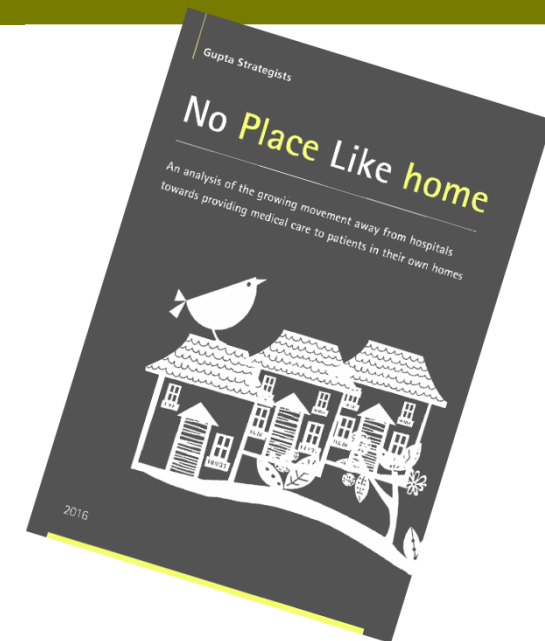
Self management / Health care is going home

Multi-morbiditeit

Digitalisering

Consumentisme

Infectieziekten / AMR

Hoge verwachtingen

- Betaalbaarheid
- Toegankelijkheid
- Effectiviteit
- Doelmatigheid
- Veiligheid
- Kwaliteit

eHealth beleid

Beleidsdoelen VWS:
(brieven TK juli 2014; okt. 2015)

- Binnen 5jr: 75% van de chronische zieken en ouderen wordt in staat gesteld zelfmetingen te doen en daarover feed-back te krijgen (tele-monitoring)
- Binnen 5jr: iedereen die thuiszorg ontvangt kan 24/7 communiceren via het beeldscherm met een zorgprofessional
- Binnen 5 jr: 80% van de chronische zieken (40% van anderen) heeft online/mobile toegang tot zijn medische gegevens

eHealth beleid

- Standaardisatie (inc. authenticatie, interoperabiliteit)
- Opschaling succesvolle initiatieven (governance)
- Geïntegreerde en gepersonaliseerde zorg
- Mix van beleidsinstrumenten
- Awareness campagne (publiek / professionals)

eHealth Monitor 2016

Meer dan techniek

eHealth-monitor 2016

Betere gezondheid
door betere informatie

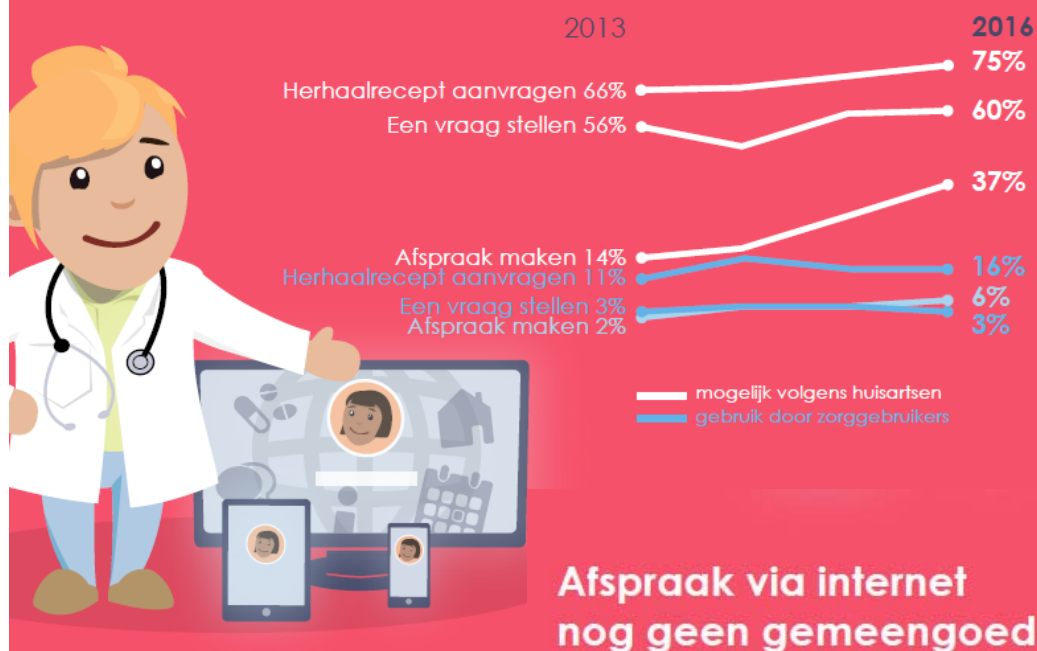
Nictiz

nivel

Gemak en service

Veel huisartsen bieden online mogelijkheden Het gebruik ervan blijft achter

Afspraak via internet
nog geen gemeengoed
Kleine groep deed dit
wel en met succes

84% heeft dit
nooit geprobeerd

10% maakte succesvol
online een afspraak

Zelf-management

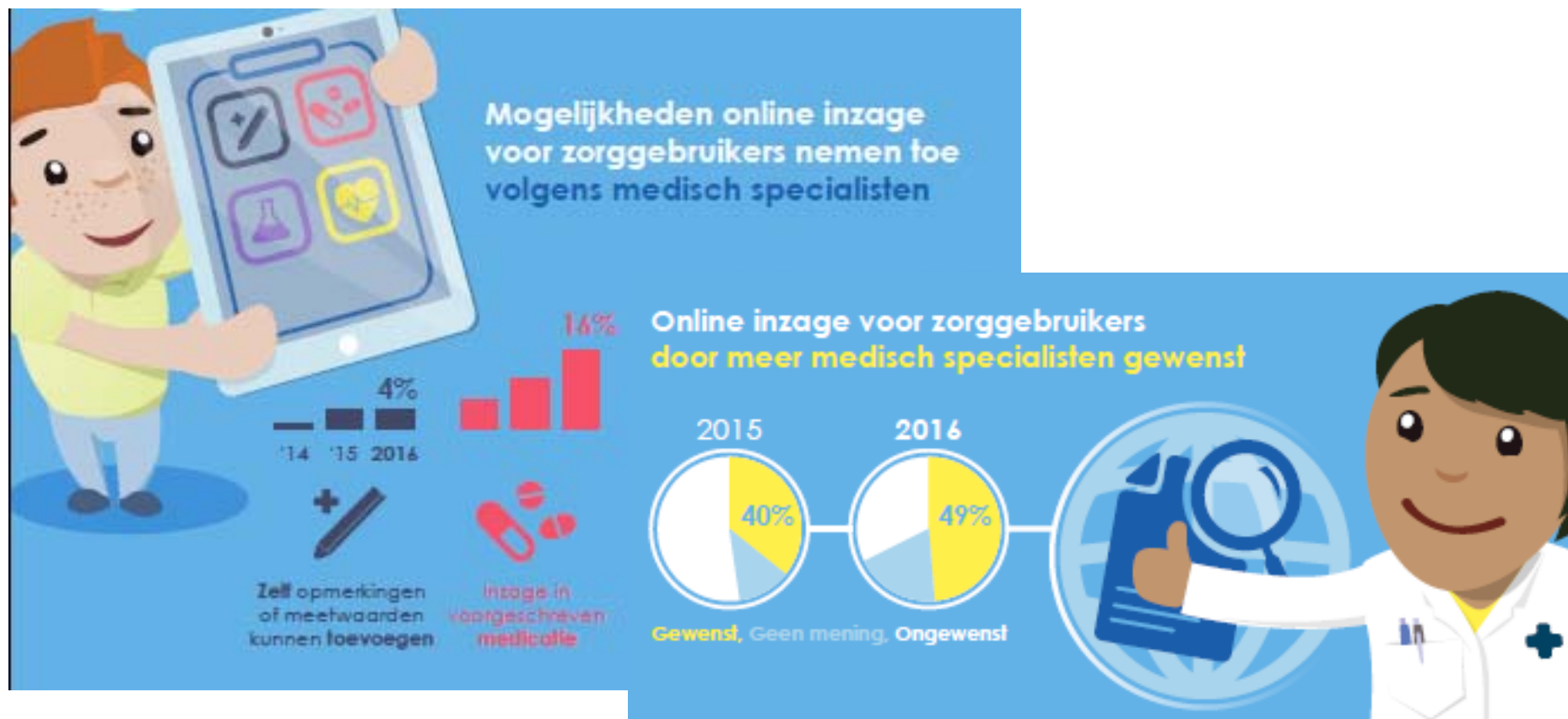

Begeleiding op afstand

Online inzage

Dossiervoering

Uitwisseling

Elektronische communicatie zorgverleners

Huisarts kan met veel partijen
informatie delen,
maar nauwelijks met:

eHealth Monitor 2016

- Huisartsen bieden meer aan maar gebruik door patiënten blijft achter
 - Care: dispensers beetje meer, beeldbellen beetje minder
 - Online inzage neemt beetje toe
 - Digitale dossiervorming specialisten neemt toe
 - Digitale informatie-uitwisseling stagneert
- >> [Maatschappelijke innovatie](#)

Opschaling gaat traag

- Financiële issues
- Gebrekkige standaardisatie
- Onbekendheid (publiek en professionals)
- Gebrek aan regie
- Ondernemerschap
- Compartmentalisering
- Evidence base

gefragmenteerd, kleinschalig, lage adherentie

Waar staan we nu

- Definities
 - Techno-utopisme en twijfel
 - Betrouwbaarheid
 - Veiligheid, privacy, ethiek
-
- Gezondheidsverschillen (SES)
 - Business models
 - Adherentie / compliance
 - Bewijs voor impact en uptake > effectiviteit

Conclusies tot nu

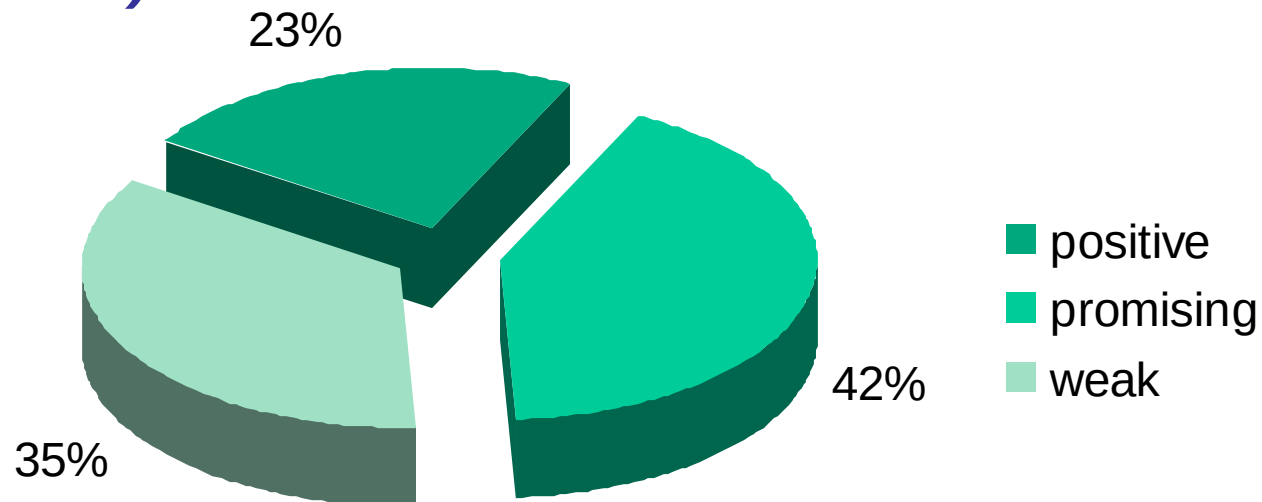
- eHealth biedt kansen voor betere, betaalbare zorg van hoge kwaliteit en een centrale rol voor patiënten
- nog weinig impact/effect gemeten
- lage adoptie / opschaling
- aandacht voor
 - ✓ longitudinale data nodig
 - ✓ kosten-effectiviteit
 - ✓ nieuwe methoden
 - ✓ duurzaamheid
 - ✓ risico management

Wat werkt in eHealth (1)

(cost-)effectiveness

source: Elbert NJ, van Os-Medendorp H, van Renselaar W, Ekeland AG, Hakkaart-van Roijen L, Raat H, Nijsten TEC, Pasmans SG
Effectiveness and Cost-Effectiveness of eHealth Interventions in Somatic Diseases: A Systematic Review of Systematic Reviews and
Meta-Analyses J Med Internet Res 2014;16(4):e110

Wat werkt in eHealth (1)

POSITIEVE EVIDENTIE (23%)

- home telemonitoring hart falen
- telemonitoring hypertensie
- web-based/mobile voorlichting en educatie diabetes I/II
(150 studies)

source: Elbert NJ, van Os-Medendorp H, van Renselaar W, Ekeland AG, Hakkaart-van Roijen L, Raat H, Nijsten TEC, Pasmans SG Effectiveness and Cost-Effectiveness of eHealth Interventions in Somatic Diseases: A Systematic Review of Systematic Reviews and Meta-Analyses J Med Internet Res 2014;16(4):e110

Wat werkt in eHealth (1)

VEELBELOVENDE EVIDENTIE (42%)

- Online ondersteuning pijn management (acuut/chronisch)
- Thuis tele-revalidatie (beroerte / hartstilstand)
- Tech assisted support / training hersenletsel
- Web-based education / patient empowerment
- Thuis telemonitoring chronische ziekten

(223 studies)

*source: Elbert NJ, van Os-Medendorp H, van Renselaar W, Ekeland AG, Hakkaart-van Roijen L, Raat H, Nijsten TEC, Pasmans SG
Effectiveness and Cost-Effectiveness of eHealth Interventions in Somatic Diseases: A Systematic Review of Systematic Reviews and
Meta-Analyses J Med Internet Res 2014;16(4):e110*

Wat werkt in eHealth (2)

eMental Health en Public Health trekken bij

- online behandeling depressie, angst, middelen-afhankelijkheid
- gezondheidsvoorlichting en preventie
- cutting edge:
 - Digitale epidemiologie (big data)
 - One Health informatics
 - Spatiale data en geo-information volksgezondheid

JMIR MHEALTH AND UHEALTH

Review

Nhavoto & Grönlund

Mobile Technologies and Geographic Information Systems to Improve Health Care Systems: A Literature Review

José António Nhavoto*, MSc; Åke Grönlund*, PhD

Informatics, Örebro University School of Business, Örebro University, Örebro, Sweden

*all authors contributed equally

Wat werkt in eHealth (3)

Technical Brief
Number 26

Telehealth: Mapping the Evidence for Patient Outcomes From Systematic Reviews

Prepared for:

Agency for Healthcare Research and Quality
U.S. Department of Health and Human Services
5600 Fishers Lane
Rockville, MD 20857
www.ahrq.gov

The NEW ENGLAND JOURNAL of MEDICINE

REVIEW ARTICLE

Edward W. Campion, M.D., Editor

State of Telehealth

E. Ray Dorsey, M.D., M.B.A., and Eric J. Topol, M.D.

Medical
and
Ther-

TELEHEALTH IS THE PROVISION OF HEALTH CARE REMOTELY BY MEANS OF a variety of telecommunication tools, including telephones, smartphones, and mobile wireless devices with or without a video connection. Telehealth is

zomer 2016

Wat werkt in eHealth (3)

Klinisch focus

- Sterk significant bewijs voor goede uitkomsten multimorbide chronische aandoeningen, diabetes, cardiavasculaire aandoeningen, gedrag
- Matig significant bewijs voor goede uitkomsten revalidatie, ademhalingsziekten
- Weinig/negatief bewijs: ICU, geboortezorg, brandwonden

Source: Totten AM et al. Telehealth: Mapping the Evidence for Patient Outcomes From Systematic Reviews. Technical Brief No. 26. (Prepared by the Pacific Northwest Evidence-based Practice Center under Contract No. 290-2015-00009-I.) AHRQ Publication No.16-EHC034-EF. Rockville, MD: Agency for Healthcare Research and Quality; June 2016.
www.effectivehealthcare.ahrq.gov/reports/final.cfm

Wat werkt in eHealth (3)

Functies

- sterk: communicatie en counseling, remote patient monitoring en multiple combinaties van functies
- medium: tele-revalidatie, tele-mentoring
- zwak: consultatie, psychotherapie

Source: Totten AM et al. Telehealth: Mapping the Evidence for Patient Outcomes From Systematic Reviews. Technical Brief No. 26. (Prepared by the Pacific Northwest Evidence-based Practice Center under Contract No. 290-2015-00009-I.) AHRQ Publication No.16-EHC034-EF. Rockville, MD: Agency for Healthcare Research and Quality; June 2016.
www.effectivehealthcare.ahrq.gov/reports/final.cfm

Wat werkt in eHealth (3)

Kortom

- remote patient monitoring voor patienten met chronische conditions
- psychotherapie als onderdeel van gedrag en gezondheid
- communicatie & counseling voor patiënten met chronische condities

Source: Totten AM et al. Telehealth: Mapping the Evidence for Patient Outcomes From Systematic Reviews. Technical Brief No. 26. (Prepared by the Pacific Northwest Evidence-based Practice Center under Contract No. 290-2015-00009-I.) AHRQ Publication No.16-EHC034-EF. Rockville, MD: Agency for Healthcare Research and Quality; June 2016.
www.effectivehealthcare.ahrq.gov/reports/final.cfm

Tijd voor implementatie

- ❖ eHealth = Healthcare
- ❖ eHealth in kwaliteitsstandaarden
- ❖ Sociale innovatie

eHealth en Pakketbeheer

> Zinnige Zorg

Doel: bevorderen van kwaliteit en vermijding van onnodige kosten door Zinnige Zorg in “de spreekkamer”

Zinnige Zorg

- > Systematische doorlichting van het verzekerde pakket
 - › door analyse per ICD-10 gebied
 - › op basis van het zorgtraject van de patiënt
 - › samen met partijen
 - › sinds sept 2013
 - › nieuwe werkwijze, kennis en vaardigheden
 - › met (inter)nationale benchmarking (IZZl)

eHealth en ZZ: zinnige eHealth

Wat draagt eH bij aan vermindering van onnodige, ongepaste zorg, dus aan kwaliteit en kostenvermindering:

- ❖ Beoordelingskader voor *zinnige* eH
- ❖ Beoordelingsinstrumenten voor eH (eASI, MAST e.d.)
- ❖ eHealth en
 - o 'Pijn op de Borst' en 'Implanteerbare Cardioverter Defibrillatoren'
 - o COPD, astma en obstructief slaap-apneu syndroom (OSAS)
 - o Therapietrouw
- ❖ EUnetHTA: HTA voor eHealth ontwikkelen

eHealth en Innovatie van zorgberoepen en - opleidingen

- 1^e advies 15 april 2015: *Naar nieuwe zorg en zorgberoepen: de contouren*

“gezondheid als het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven” (Huber 2011)

- 2^e advies 17 november 2016: *Anders kijken, anders leren, anders doen. Grensoverstijgend leren en opleiden in zorg en welzijn in het **digitale** tijdperk*

eHealth en Kwaliteit van zorg

➤ Goede zorg bevorderen, toetsen, zichtbaar maken: transparantie

- Standpunten en notities
 - Internetbehandeling bij depressie
 - Wanneer is eH verzekerde zorg?
- Bestuurlijke en beleidsmatige betrokkenheid
 - Convenant NIA+
 - Informatieberaad VWS, ECP, Nictiz e.a.
 - Expert meetings
 - EU/WHO (VWS) DG Cnect (bijv richtlijnen mHealth), DG Sante
- Subsidieregeling anonieme eHealth vanaf 1 jan 2017

eHealth en Kwaliteit van zorg

- Goede zorg bevorderen, toetsen, zichtbaar maken; transparantie

- Samenwerking, verbinding en zichtbaarheid
 - Zorg voor Innoveren
 - eH in de richtlijnen
 - **Implementatie stimuleren**
 - Wetenschappelijke conferenties
 - eHealth week 2017
 - **Academische werkplaats eH implementatie**

www.zorgvoorinnoveren.nl/

hossebaard@zinl.nl